

Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία Παράρτημα Νομού Ευβοίας

Απαντήσεις - Λύσεις των Θεμάτων Θετικής και Τεχνολογικής Κατεύθυνσης - 2007

ΘΕΜΑ 1^ο

- A1. Σχολικό βιβλίο, σελ. 98.
A2. Σχολικό βιβλίο, σελ. 141.
A3. Σχολικό βιβλίο, σελ. 280

- B. α. Λ
β. Λ
γ. Λ
δ. Σ (ελλειπής διατύπωση)
ε. Σ

ΘΕΜΑ 2^ο

- α. Έχουμε

$$|z| = \left| \frac{2+\alpha i}{\alpha+2i} \right| = \frac{|2+\alpha i|}{|\alpha+2i|} = \frac{\sqrt{4+\alpha^2}}{\sqrt{\alpha^2+4}} = 1$$

- β. Αντικαθιστώντας τις τιμές $\alpha = 0$, $\alpha = 1$ βρίσκουμε

$$z_1 = \frac{2}{2i} = \frac{1}{i} = -i, \quad z_2 = \frac{2+2i}{2+2i} = 1$$

- i. Σύμφωνα με τον ορισμό του μέτρου βρίσκουμε

$$|z_1 - z_2| = |-i - 1| = \sqrt{2}$$

- ii. Με ισοδυναμίες παρατηρούμε ότι:

$$z_1^{2\nu} = (-z_2)^\nu \Leftrightarrow$$

$$(-i)^{2\nu} = (-1)^\nu \Leftrightarrow$$

$$\left[(-i)^2 \right]^\nu = (-1)^\nu \Leftrightarrow$$

$$(-1)^\nu = (-1)^\nu$$

η οποία ισχύει.

ΘΕΜΑ 3^ο

α. Η συνάρτηση f έχει πεδίο ορισμού το $\mathbb{R}$, είναι συνεχής και παραγωγίσιμη με

- ♦ $f'(x) = 3x^2 - 3 = 3 \cdot (x-1) \cdot (x+1)$
- ♦ $f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = -1 \text{ ή } x = 1$
- ♦ $f''(x) = 6x$
- ♦ $f''(x) = 0 \Leftrightarrow 6x = 0 \Leftrightarrow x = 0$

Το πρόσημο των f' , f'' φαίνεται στον παρακάτω πίνακα.

x	$-\infty$	-1	0	1	$+\infty$
$f'(x)$	+	-	-	+	
$f''(x)$	-	-	+	+	
f	$\nearrow \cap$	$\searrow \cap$	$\searrow \cup$	$\nearrow \cup$	

T.M

Σ.Κ

T.E

Από τον πίνακα προκύπτει ότι :

- ♦ Το $f(1) = -2 \cdot (1 + \eta\mu^2\theta) < 0$ είναι τοπικό ελάχιστο
- ♦ Το $f(-1) = 2 \cdot \sigma\upsilon\nu^2\theta > 0$ είναι τοπικό μέγιστο
- ♦ Η συνάρτηση έχει σημείο καμπής το $M(0, f(0))$

β.

- ♦ Όταν $x \in (-\infty, -1]$ το σύνολο τιμών της f είναι

$$\left(\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x), f(-1) \right] = (-\infty, 2 \cdot \sigma\upsilon\nu^2\theta]$$

Επειδή το 0 ανήκει σε αυτό, η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ακριβώς μία ρίζα στο διάστημα $(-\infty, -1]$, αφού η f είναι και γνησίως αύξουσα στο διάστημα αυτό.

- ♦ Όταν $x \in [-1, 1]$ το σύνολο τιμών της f είναι το

$$[f(1), f(-1)] = [-2 \cdot (1 + \eta\mu^2\theta), 2 \cdot \sigma\upsilon\nu^2\theta]$$

Επειδή το 0 ανήκει σε αυτό, η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ακριβώς μία ρίζα στο διάστημα $[-1, 1]$, αφού η f είναι και γνησίως φθίνουσα σε αυτό το διάστημα.

- ♦ Όταν $x \in [1, +\infty)$ το σύνολο τιμών της f είναι το

$$[f(1), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x)] = [-2 \cdot (1 + \eta\mu^2\theta), +\infty).$$

Επειδή το 0 ανήκει σε αυτό, η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ακριβώς μία ρίζα στο διάστημα $[1, +\infty)$, αφού η f είναι γνησίως αύξουσα σε αυτό το διάστημα.

Άρα η εξίσωση $f(x) = 0$ έχει ακριβώς τρεις πραγματικές ρίζες.

γ. Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι συντεταγμένες των Α, Β, Γ είναι

- $A(-1, 2\sigma\nu^2\theta)$, το οποίο ανήκει στην ευθεία $y = -2x - 2\eta\mu^2\theta$ αφού

$$2\sigma\nu^2\theta = 2 - 2\eta\mu^2\theta, \text{ (αληθής)}$$

- $B(1, -2(1 + \eta\mu^2\theta))$, το οποίο ανήκει στην ευθεία $y = -2x - 2\eta\mu^2\theta$, αφού

$$-2(1 + \eta\mu^2\theta) = -2 \cdot 1 - 2 \cdot \eta\mu^2\theta \text{ (αληθής)}$$

- $\Gamma(0, -2\eta\mu^2\theta)$ το οποίο ανήκει στην ευθεία $y = -2x - 2\eta\mu^2\theta$, αφού

$$-2\eta\mu^2\theta = -2 \cdot 0 - 2 \cdot \eta\mu^2\theta \text{ (αληθής)}$$

δ. Τα κοινά σημεία της γραφικής παράστασης της f με την ευθεία $y = -2x - 2\eta\mu^2\theta$, βρίσκονται λύνοντας την εξίσωση:

$$f(x) = -2x - 2\eta\mu^2\theta \Leftrightarrow x^3 - x = 0 \Leftrightarrow (x = -1, x = 0, x = 1)$$

Βρίσκουμε το πρόσημο της διαφοράς $\delta(x) = x^3 - x$, οπότε το εμβαδόν του ζητούμενου χωρίου είναι:

$$E = \int_{-1}^1 |\delta(x)| dx = \int_{-1}^1 |x^3 - x| dx = \int_{-1}^0 (x^3 - x) dx - \int_0^1 (x^3 - x) dx = \dots = \frac{1}{2}$$

ΘΕΜΑ 4^ο

α. Η F είναι παραγωγίσιμη με

$$F'(x) = f(x) \cdot g(x).$$

Επειδή f είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, 1]$, με $x > 0$ παίρνουμε

$$f(x) > f(0) > 0$$

Είναι όμως και $g(x) > 0$ από την υπόθεση, οπότε $F'(x) > 0$ για κάθε $x \in [0, 1]$

Επομένως η F είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, 1]$ και έτσι

$$F(x) > F(0) = 0 \text{ για κάθε } x \in (0, 1].$$

Άλλος τρόπος

Με τον ορισμό της μονοτονίας παίρνουμε ότι $f(x) > f(0) > 0$, οπότε

$$f(t) \cdot g(t) > 0$$

και συνεπώς και το ολοκλήρωμα θα είναι επίσης θετικό αφού $x > 0$

β. Είναι $t \in [0, x]$, οπότε διαδοχικά βρίσκουμε :

$$t \leq x$$

$$f(t) \leq f(x) \text{ (επειδή η } f \text{ είναι γν. αύξουσα)}$$

Η ισότητα ισχύει όταν $t = x$.

$$\text{Όμως } f(t) \cdot g(t) \leq f(x) \cdot g(t), \text{ αφού } g(t) > 0.$$

$$\text{Επομένως } f(x) \cdot g(t) - f(t) \cdot g(t) \geq 0$$

και η συνεχής αυτή συνάρτηση ως προς t δεν είναι παντού μηδέν.

$$\begin{aligned} \text{Ετσι: } \int_0^x [f(x) \cdot g(t) - f(t) \cdot g(t)] dt > 0 &\Leftrightarrow \\ f(x) \cdot \int_0^x g(t) dt - \int_0^x f(x) \cdot g(t) dt > 0 & \\ f(x) \cdot G(x) - F(x) > 0 & \end{aligned}$$

γ. Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = \frac{F(x)}{G(x)}$, $x \in (0, 1]$. Είναι :

$$h'(x) = \frac{f(x) \cdot g(x) \cdot G(x) - F(x) \cdot g(x)}{G^2(x)} = g(x) \cdot \frac{f(x) \cdot G(x) - F(x)}{G^2(x)} > 0$$

Άρα η h είναι γνησίως αύξουσα στο $(0, 1]$ και με $x \leq 1$ θα ισχύει

$$h(x) \leq h(1) \Leftrightarrow \frac{F(x)}{G(x)} \leq \frac{F(1)}{G(1)}$$

δ. Το όριο γράφεται ως όριο γινομένου δύο συναρτήσεων.

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\left(\int_0^x f(t) \cdot g(t) dt \right) \cdot \left(\int_0^{x^2} \eta \mu t^2 dt \right)}{\left(\int_0^x g(t) dt \right) \cdot x^5} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\int_0^x f(t) \cdot g(t) dt}{\int_0^x g(t) dt} \cdot \frac{\int_0^{x^2} \eta \mu t^2 dt}{x^5}$$

Να σημειώσουμε ότι τα όρια οδηγούν σε απροσδιόριστη μορφή, διότι οι συναρτήσεις στους όρους του κάθε κλάσματος είναι συνεχείς ως παραγωγίσιμες.

♦ Το πρώτο όριο είναι :

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\int_0^x f(t) \cdot g(t) dt}{\int_0^x g(t) dt} \stackrel{DLH}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) \cdot g(x)}{g(x)} = \lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0) > 0$$

♦ Το δεύτερο όριο γίνεται

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\int_0^{x^2} \eta \mu t^2 dt}{x^5} \stackrel{DLH}{=} \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\eta \mu x^4 \cdot 2x}{5x^4} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \left[\frac{2}{5} \cdot x \frac{\eta \mu x^4}{x^4} \right] = \frac{2}{5} \cdot 0 \cdot 1 = 0$$

Άρα

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\left(\int_0^x f(t) \cdot g(t) dt \right) \cdot \left(\int_0^{x^2} \eta \mu t^2 dt \right)}{\left(\int_0^x g(t) dt \right) \cdot x^5} = 0$$

ΣΧΟΛΙΟ

*Δεκτή είναι και κάθε άλλη λύση
που στηρίζεται σε ορισμούς και προτάσεις του σχολικού βιβλίου.*

Τις λύσεις των θεμάτων επιμελήθηκαν οι μαθηματικοί:

**Παπαλουκάς Ιωάννης - Δαμιανός Ιωάννης - Στεργίου Χαράλαμπος
Δερβεντζή Κατερίνα - Δήμου Λεωνίδα - Ρουμελιώτης Κωνσταντίνος**

**Ευχαριστούμε για τη συνεργασία τον προϊστάμενο επιστημονικής και παιδαγωγικής
καθοδήγησης της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας και Σχολικό Σύμβουλο, κύριο **Ηλία
Αργυρόπουλο.****